

Posudek bakalářské práce Anděly Zubrové

„Tragicomedia de Lisandro y Roselia: Charakteristika typu chvástavého vojáka“

Předložená bakalářská práce s názvem „*Tragicomedia de Lisandro y Roselia: Charakteristika typu chvástavého vojáka*“ Anděly Zubrové si klade za cíl zachytit a vykreslit svébytný literární typ takzvaného chvástavého vojáka neboli fanfaróna, jak se objevil v divadelní hře *Tragicomedia de Lisandro y Roselia*. Práce je rozdělena do dvou částí – v první části definované jako „*teoretická*“ se autorka nejprve zabývá problematikou, jak „*je obecně autoritami definována postava chvástavého vojáka. Dále následuje stručná charakteristika hry, kde zmíním nejdůležitější faktory děje a na základě toho nastolím badatelskou otázku na téma, která postava by nejlépe odpovídala profilu fanfaróna. Část praktická se dále skládá už ze samotných výpovědí této postavy a jejich podrobné analýzy.*“ (citováno z *Anotace*, b. s.).

Domnívám se, že prvním problematickým faktorem předložené bakalářské práce je již její struktura. Ponechme přitom stranou dělení na teoretickou a praktickou část, jež se mi jeví jako vhodné v případě lingvisticky orientovaných výstupů, nikoli však v rozpravách literárněvědných, v nichž lze hovořit spíše o metodologickém úvodu a dále o vlastní analýze a interpretaci zkoumaného literárního předmětu bádání. Za ne zcela šťastné pokládám, že autorka práce zařadila do oné „*teoretické části*“ kromě obecné definice literárního typu chvástavého vojáka, která je ovšem až příliš stručná a nedůsledná, i shrnutí děje studované divadelní hry. To se ukrývá v podkapitole nazvané „*Charakteristika hry Tragicomedia de Lisandro y Roselia*“. Označení podkapitoly je v tomto případě zcela zavádějící, neboť ve skutečnosti žádnou charakteristiku neposkytuje. Nedožíváme se nic o autorovi, době, motivech a tématech studovaného díla, ani o jeho místu v dějinách španělské literatury a vztahu k podobným dílům. Jde pouze o podrobné vypsání děje, o popis, jež silně připomíná zápis do středoškolského čtenářského deníku, nikoli o odborný text směřující k analýze a následné osobité interpretaci literárního díla.

Slabými stránkami předložené kvalifikační práce, jež se projevují již v její úvodní části, jsou nepromyšlená struktura sdělení i nedostatek metody. K nim lze připočítat zejména nevalnou jazykovou úroveň sdělení. Diplomantka užila jazyka, který po stylistické stránce neodpovídá odbornému stylu psaní. Nežádá se v její rozpravě setkat s výrazy hovorové mluvy (např. hned na s. 8: „*Teoretickou část ukončím identifikací těch postav, které alespoň částečně sedí na postavu chlubitivého vojáka.*“). Velmi slabou úroveň jazyka lze pozorovat nejen na mnoha příkladech užívání nevhodného lexika, častého opakování slov, překlepů, nýbrž i na syntaktické rovině. To vše dohromady tvoří na některých místech textu zcela nesrozumitelné pasáže. Úsměvné jsou potom zřejmé záměny slov s podobným, nikoli však stejným významem. Autorce se tak plete například slovo „chlouba“ a „chlubení“ (s. 9: „*Chlubitivý voják má také díky svým chloubám velký úspěch u*

žen...V podobných žánrech je mnoho postav, které se podobají našemu archetypu chlubitivého vojáka, ale postrádají některé jeho základní charakteristiky. Vytvářejí smích pro své vojenské chlouby, zároveň jim ale chybí důležitý doplněk, který definuje vychloubání.“). V řadě případů autorka užívá nevhodných subjektivních formulací: „Zbabělé mi na téhle postavě přišlo, že se nevydal do souboje s Lisandrem sám, nýbrž nechal své muže, aby ho zabili střelbou z kuše ve tmě, kdy na to nebyl připraven. Toto chování se mi zdá příliš zbabělé, neosobní a urážlivé na osobu jeho postavení a charakteru. (s. 13) Domnívám se, že místy velmi neobratné formulace a nesmyslně působící výroky jsou zřejmě i výsledkem jazykové interference.

Nejcennější částí bakalářské práce Anděly Zubrové je kapitola *Textová analýza chlubitivého vojáka* (s. 14-36), která je onou vlastní „praktickou částí“. Je rozdělena do četných podkapitol – podle identifikovaných archetypálních vlastností postavy chlubitivého vojáka. Autorka práce se přitom metodologicky opírala o studii badatelky Lidy de Malkiel, která vymezila obecně platnou charakteristiku studované postavy. Anděla Zubrová tedy mohla provést svou vlastní textovou analýzu vybraného díla chlubitivého vojáka na základě uvedeného modelu, který však bohužel ve svém textu dostatečně nepředstavila. Tato stěžejní část její kvalifikační práce postrádá žádoucí komparatistický rozměr, působí jako přehlídka rozsáhlých citací ve španělském originále, doprovázených stručným vysvětlujícím komentářem. Šťastné není ani grafické členění textu. Hovořící postava chvástivého vojáka Brumandilona je zapisována na začátku každé citace zkratkou *Brum*, psanou stejně jako citovaný text kurzivou – čtenář tak získává dojem, že sledovaná postava je ve skutečnosti medvěd.

Pozitivně lze vyzdvihnout, že autorka pracovala nejen s výpověďmi samotné postavy chlubitivého vojáka, nýbrž sledovala reflexi této postavy ze strany dalších účastníků děje. Jak sama uvedla v závěru: „Díky těmto ostatním postavám, které často s fanfarónem mluvily, či se dohadovaly, jsem byla schopna poznat skrytou ironii, výsměch a pohrdání vůči tomuto chlubitivému vojákov.“ Za další zásadní klad předložené práce považuji schopnost diplomantky pracovat s jazykovým originálem literárního textu ze 16. století (byť editovaném ve 20. století). Vzhledem ke zmíněným kladům jsem se rozhodl bakalářskou práci Anděly Zubrové „*Tragicomedia de Lisandro y Roselia: Charakteristika typu chvástivého vojáka*“ ještě doporučit k obhajobě a hodnotím ji známkou **dobře**.

V Českých Budějovicích dne 1. června 2020

Mgr. et Mgr. Václav Grubhoffer, Ph.D.

oponent